

**POLITECHNIKA
RZESZOWSKA**
im. IGNACEGO ŁUKASIEWICZA

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ
ПРАЦЬ ЗА МАТЕРІАЛАМИ
III МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
«ВИЩА ТЕХНІЧНА ОСВІТА
XXI СТОЛІТТЯ: ВИКЛИКИ,
ПРОБЛЕМИ,
ПЕРСПЕКТИВИ»**

13 –14 ГРУДНЯ 2024 РОКУ

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНБАСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
ЖЕШУВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМ. ІГНАЦІЯ ЛУКАСЕВИЧА**

**ЗБІРНИК
НАУКОВИХ ПРАЦЬ**

за матеріалами

**III Міжнародної науково-практичної конференції
«ВИЩА ТЕХНІЧНА ОСВІТА ХХІ СТОЛІТТЯ:
ВИКЛИКИ, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ**

(13–14 грудня 2024 року)

Краматорськ – Івано-Франківськ – 2024

комфортно, більш відкритий до нових знань і активної участі в навчальному процесі.

Стимулювання мотивацію можливе через використання інноваційних методів навчання, інтерактивних технологій і реальних прикладів, які демонструють практичну цінність знань. Задачі, пов'язані з майбутньою професійною діяльністю, особливо мотивують студентів. Мотивувати студентів до навчання означає не лише передавати знання, а й заохочувати до самостійного пошуку інформації, аналізу та критичного мислення. Викладач, який підтримує ініціативу студента, сприяє формуванню внутрішньої мотивації. А підтримка і заохочення через похвалу, визнання досягнень і конструктивну критику мотивують студентів до подальших зусиль. Важливо акцентувати увагу на досягненнях, навіть якщо вони незначні.

Отже, мотивація студентів до навчання і саморозвитку є багатогранним явищем, що вимагає комплексного підходу. Важливо формувати не лише зовнішні стимули, але й створювати умови для розвитку внутрішньої мотивації, базованої на інтересі, цінностях та прагненні до самореалізації. Викладачі, які використовують інноваційні методи навчання, враховують індивідуальні потреби студентів та підтримують їх емоційно, здатні надихнути молодь на постійне вдосконалення. Це не лише підвищує якість освіти, але й готує студентів до активного і продуктивного життя у сучасному суспільстві.

Література

1. Іллін Є. П. Мотивація і мотиви. Серія: (Сходи психології). Тернопіль : Навчальна книга - Богдан, 2013. 512 с.
2. Кузьминський А.І., Омельченко В.Л. Педагогіка Підручник.- К. Знання-Прес, 2003. 418 с.

САМОЕФЕКТИВНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ ТА ЇЇ ОСОБЛИВОСТІ

Калініченко Єгор, Колодяжна Алла

*Київський національний університет технологій та дизайну,
Київ, Україна*

У сучасному світі люди стикаються з численними викликами: швидкий розвиток технологій, постійні зміни у професійній діяльності, нестабільність соціального та економічного середовища. Самоефективність є важливою

здатністю, яка відіграє важливу роль у здатності людини адаптуватися до цих змін і досягати успіху в різних сферах життя.

Самоефективність – це відчуття власної компетентності й ефективності, яке відрізняється від почуття власної гідності та самоповаги. На думку Д. Майєрса, самоефективність сприяє більшій наполегливості в досягненні цілей і швидшому відновленню після невдач. Дослідник вважав, що джерелом підвищення самоефективності є компетентність та пережитий досвід успіху, саме вони дають особистості віру у свої можливості досягнути успіху [4].

Г. Крайг та Д. Бокум також розглядали самоефективність як здібність людини виконувати завдання з високою результативністю, а також розуміння особистісного потенціалу, тобто бачення особистістю своїх можливостей в певній діяльності [3].

А. Бандура підкреслював, що самоефективність є окремим поняттям, яке не слід плутати з такими поняттями, як самооцінка, локус контролю тощо. Ключова відмінність між самоефективністю та самооцінкою, наприклад, в контексті дослідження Я-концепції полягає в підході до оцінювання. Самоефективність базується на критеріях майстерності та компетентності, тобто людина оцінює свій рівень впевненості у здатності вирішити завдання. Натомість самооцінка часто використовує нормативні або порівняльні критерії, де особистість порівнює свої результати з досягненнями інших. Самооцінка відображає, як людина оцінює себе загалом, а не в конкретній діяльності чи завданні. Вона може впливати на ставлення людини до себе, але не прямо визначає її впевненість у виконанні конкретного завдання. Люди з внутрішнім локусом контролю, як правило, вважають, що результати залежать від них, тоді як люди з зовнішнім локусом схильні приписувати результат зовнішнім силам. На відміну від самоефективності, локус контролю не стосується переконань про здібності, а скоріше віри в причини, що впливають на результат [1].

А. Бандура розглядав самоефективність як ситуативно-специфічний конструкт, тобто віра людини у свої здібності може відрізнятися залежно від конкретного контексту, завдання або сфери діяльності. У людини, як правило, існує багато самоефективностей, які пов'язані з різними змістовними областями. Це означає, що рівень самоефективності не є універсально високим чи низьким для всіх видів діяльності. Людина може відчувати впевненість у собі в одній ситуації, але сумніватися у своїх силах в іншій [1]. Уявлення про власну самоефективність може переноситися на різні контексти та ситуації. Несхожі ззовні ситуації можуть бути тісно пов'язані у свідомості людини, коли вона

оцінює свої здатності впоратися з ними. При цьому, для однієї групи людей ці уявлення про самоефективність можуть стосуватися одних сфер життєдіяльності, тоді як для другої – зовсім інші. Тобто, ступінь постійності самоефективності та сфери, де вона проявляється, можуть значно варіюватися залежно від особистості [2].

Конкуренція майже у всіх сферах життєдіяльності, сучасне суспільство ставить багато вимог до особистості в процесі соціальної взаємодії й діяльності, вимагаючи від неї таких якостей, як гнучкість, здатність швидко адаптуватися до нових умов та постійної мобілізації в ситуаціях невизначеності, постійне навчання та вдосконалення, а також уміння ефективно співпрацювати з іншими. Значною мірою індивідуальні успіхи особистості залежать від її впевненості у власній самоефективності, адже впевненість у власних силах дозволяє особистості сміливо братися за нові виклики, проявляти ініціативу, знаходити рішення в стресових ситуаціях і долати труднощі, зберігаючи мотивацію та націленість на результат.

Література

1. Bandura, A. (2008). An Agentic Perspective on Positive Psychology. In S. J. Lopez (Ed.), Positive Psychology: Exploring the best in people. Volume I. Pp. 167-196.
2. Колодяжна А.В. (2018). Самореалізація особистості як складова загального процесу її самоорганізації. Virtus. Center of Modern Pedagogy "Learning Without Borders" (Canada), Volume 28. С. 83-84.
3. Хавула Р. (2017). Психологічні особливості становлення самоефективності в юнацькому віці. Актуальні питання гуманітарних наук. Вип.17. С. 348–355.
4. Шпортун О. М., Савчук З. С. Психологічні особливості самоефективності осіб юнацького віку. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія»: науковий журнал. Острог: Вид-во НаУОА, червень 2020. № 11. С. 88–99.